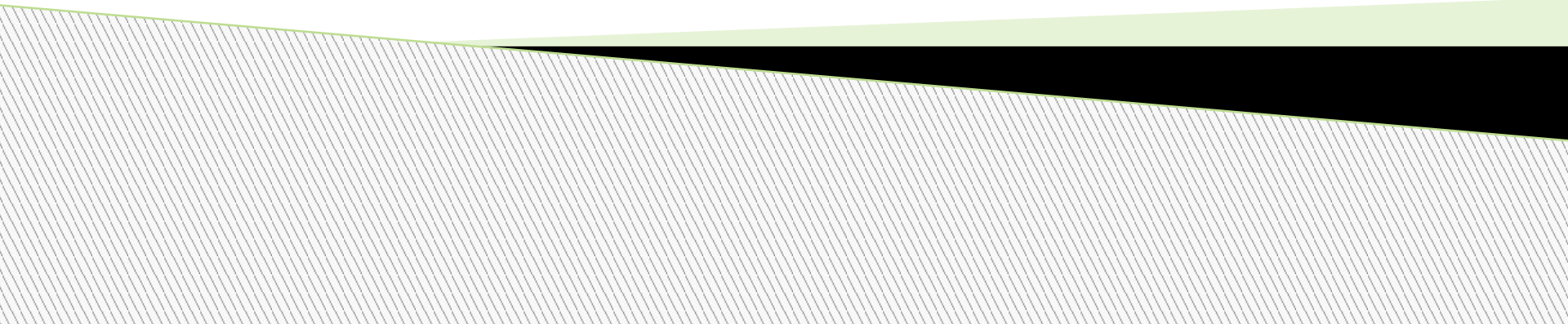

Импорттық жүктерді қоймаларда тексеру

Карантиндік нұсқаушы шет елден келген кемені, ұшақты немесе темір жол тауар вагондарын қарап болып, әкелінген жүктің карантиндік тұрғыда қауіп төндірмейтініне көз жеткізген соң ол оны жағажай немесе темір жол қоймаларына түсіруге рұқсат етеді. Содан кейін жүкті қоймада тексеруге кіріседі.

Қоймада кез-келген жүктің әрбір бөлігі бәрінен бұрын тағы бір рет сырттай тексеріледі. Сөйтіп буып-түю материалдарының үстінен тірі және өлі бунақденелілер (қоңыздар мен олардың дернәсілдері, қуыршақтары, жұлдызқұрттары, көбелектері т.б.) ізделіп, жиналады.

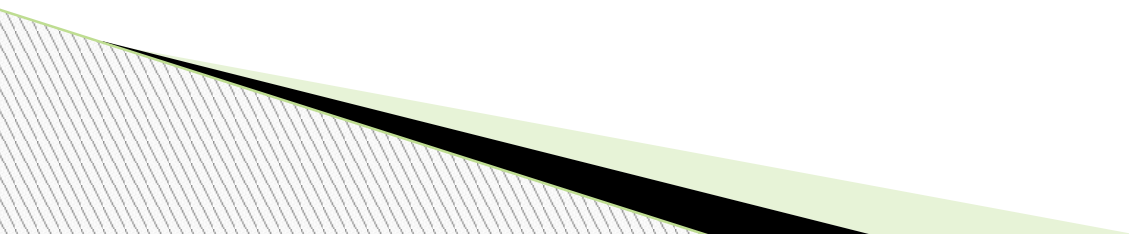

Ашылған қабаттар, кенеп қатпарлары, қабаттарда қаптар бірін-бірі басып жатқан орындар, жәшік тақтайларының аралығындағы саңылаулар қайтадан қаралады. Қараған кезде тірі бунақденелілер жиі табылатын орындарға – бунақденелілерді тым жарық та, өкпек жел де, шу мен адамның жүріс-тұрысы да мазаламайтын, қабаттардың көлеңке жағындағы қабырғаға қаратылған тұстарына баса назар аударылады. Мұндайда қалта шамы пайдаланылады.

Қатпарларына әдетте зиянкестер дернәсілдері жиналатын, жүк арасында кездейсоқ қалып кеткен сепарациялық қағаздар жапырақтарында зиянкестердің бар-жоқтығына көз жеткізіледі.

Жүкті сырттай қарап, бунақденелілерді жинап болған соң нұсқаушы зертханалық сараптама үшін үлгілер іріктейді. Егер үсті жабылған орындарды тексерген кезде зиянкестер табылмаса, бірақ жүктің карантиндік немесе басқа да Қазақстанда тіркелмеген қауіпті зиянкестермен зақымдалуы мүмкін деген қауіп (болжам) туындаса, жүк егжей-тегжейлі тексеріледі.

Жәшікке салынған балғын жемісерді (шырын жемісті дақылдар өнімі, алма, алмұрт, беке) қараған кезде кейбір жәшіктегі өнімдер іріктейтін стол-астауға төгіледі. Қапқа салынған күріш, жаңғақ (жержаңғақ, бадам т.б.), дәмдеуіштер, какао бұршақтары, кофе, үрмебұршақ, қытайбұршақ және басқа да астық-бұршақ дақылдарының тұқымы, кокос жаңғағы, пальма жаңғағы, күнжүт тұқымы, сондай-ақ кепкен жемістер (кепкен алма, алмұрт, шабдалы) тәрізді әдетте шет елдерден кендір немесе қағаз крафт қаптармен келетін үлкен тауар партиясы іріктеп алынған кейбір қап ішіндегі өнімдері бөлініп-бөлініп немесе түгел қаралады.

Ол үшін мына тексеру әдістерінің бірі пайдаланылады.

1.Қатарлардың әр жерінен бірнеше қап (жүктің әрбір вагондық партиясынан 10–12) түсіріліп, тікесінен тік қойылады да бүкіл бүйір тігісі сөгітіледі. Өнімнің ашылған жағы мұқият қаралады, табылған тірі бунақденелілер жиналады.

2.Егер жарылған бір немесе бірнеше қапта зиянкестердің анық зақымдағаны байқалса, іріктеліп алынған қап ішіндегі барлық өнім төселген брезент, орайтын қағаз орамының немесе фанера үстіне төгіледі де, дереу үйме шеттері қаралады.

Төгілген өнім қаралып болған соң қалақпен немесе күрекпен қапқа салынады. Бірақ жармаланған бөліктеріне, өсімдік қалдықтары мен ұсақ қоқыстарына тиіспеуге тырысу керек.

Материалдарды тәжірибелі мамандар жүргізген зертханалық сараптау тексерілген жүктегі зиянды фаунаны толық анықтауды едәуір жеңілдетеді және оның карантиндік жай-күйін дұрыс бағалауға көмектеседі.

